

Miljøgodkendelse af husdyrproduktion og udbringningsarealer tilhørende ejendommen Lersey Allé 15, 5871 Frørup.

November 2011

Indholdsfortegnelse

BAGGRUND	3
MILJØGODKENDELSE	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	4
AFGØRELSE.....	4
VILKÅR FOR GODKENDELSEN	5
RETSBESKYTTELSE	10
OFFENTLIGGØRELSE	10
KLAGEVEJLEDNING	11
MODTAGERE AF KOPI AF AFGØRELSEN	11
MILJØVURDERING	12
1. GRUNDFORHOLD.....	12
1.1 Ansøger og ejerforhold.....	12
1.2 Overordnede oplysninger.....	12
2. BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	13
2.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	13
2.2 Placering i landskabet.....	13
3. PRODUKTIONSANLÆG	14
3.1 Drift.....	14
3.2 Gødningsproduktion og - håndtering	17
3.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	18
4. UDBRINGNINGSAREALER.....	23
4.1 Drift af udbringningsarealer.....	23
4.2 Gødningsproduktion og -håndtering	24
4.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer	24
5. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	29
Staldindretning	29
Gødningsopbevaring.....	29
Udbringning	30
6. AFFALD OG KEMIKALIER.....	31
7. OFFENTLIGHED	31
8. SAMLET VURDERING.....	31
KORTBILAG 1	32
KORTBILAG 2.....	33
BILAG 3 – BAT-NIVEAU	34

Baggrund

Emne	Data
Ansøger og ejer	Erik Larsen, Lersey Allé 15A, 5871 Frørup
Husdyrbrugets navn og adresse	Dybendal, Lersey Allé 15, 5871 Frørup
Ejendomsnummer	4500011177
Matrikelnummer	21a m.fl. Tårup By, Frørup
Virksomhedens art	Landbrugsbedrift med malkekvægsbesætning
CHR-nummer	17194
CVR-nummer	29745994
P-nummer	1012580793
Kontaktperson	Erik Larsen
Tilsynsmyndighed	Nyborg Kommune

Nyborg Kommune meddelte den 23. november 2009 afgørelse på ansøgning af 21. december 2007 om godkendelse af udvidelse af dyreholdet på ovennævnte ejendom fra en årsproduktion på 86,0 DE malkekvæg med opdræt (tung race) til en årsproduktion på i alt 124,8 DE malkekvæg med opdræt (tung race). Afgørelsen blev den 28. april 2011 hjemvist af Natur- og Miljøklagenævnet til fornyet behandling på grund af utilstrækkelig vurdering af udvaskning af næringsstoffer til overfladevand, som følge af udbringning af husdyrgødning. Denne miljøgodkendelse er således en genbehandling af ansøgningen indsendt til kommunen den 21. december 2007.

Foruden udvidelsen af husdyrproduktionen vedrører ansøgningen også udbringning af husdyrgødning på 51,1 ha ejede og forpagtede arealer tilhørende bedriften. Af ansøgningen fremgår, at der er aftale om udbringning af husdyrgødning svarende til 44,6 DE på 83,5 ha tilhørende Lersey Allé 16 og Frigårdsvej 5, begge 5871 Frørup.

I forbindelse med miljøgodkendelsen den 23. november 2009 er eksisterende kostald blevet forlænget med ca. 22 meter mod nord, således at tilbygningen bliver på i alt 485 m². Eksisterende plansilo renoveres med faste sider og afløb til gyllebeholder.

Ansøgningen, "Husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningsskema. Skemanummer 5.735, version 5" inklusive bilag af 30. oktober 2009, om § 11-godkendelse af virksomheden, samt diverse bilag og det fiktive ansøgningsskema nr. 24559 version 1 af 8. november 2011 ligger til grund for godkendelsen. Den indeholder en beskrivelse af virksomheden, samt diverse beregninger af virksomhedens forureningsforhold.

Godkendelsen indeholder en række vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af nedenstående miljøvurdering af virksomhedens forureningsmæssige forhold. Vilkårene skal sikre, at eventuelle gener for naboer begrænses, at der ikke sker en øget næringsstofpåvirkning af følsomme naturtyper, samt at der er taget hensyn til de landskabelige værdier.

Miljøgodkendelse

Ikke-teknisk resumé

Denne miljøgodkendelse gives til ejeren af Lersey Allé 15, 5871 Frørup, Erik Larsen, der har søgt om godkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der er søgt om en udvidelse af dyreholdet. I forbindelse med udvidelsen, er den eksisterende kostald forlænget med ca. 22,5 meter og plansiloen etableres med faste sider og afløb til gyllebeholder. Miljøgodkendelsen omfatter husdyrbruget på Lersey Allé 15, 5871 Frørup, samt alle de arealer, der drives under bedriften.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningssystemet foretager en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Disse beregninger udgør sammen med ansøgningens øvrige oplysninger grundlaget for kommunens miljøvurdering.

Kommunen skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Der skal herunder tages hensyn til gener for omkringboende og forurening af natur og miljø fra både husdyrbrugets anlæg og de arealer, hvor der bliver udbragt husdyrgødning.

Det er Nyborg Kommunes vurdering, at det er muligt at drive husdyrbruget på stedet uden væsentlige gener for de omkringboende og uden at påvirke miljøet væsentligt, bedømt ud fra de væsentlighedskriterier, der er indarbejdet i husdyrlovgivningen. Vurderingen forudsætter, at godkendelsens vilkår og lovgivningen i øvrigt på området overholdes.

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Nyborg Kommune stiller vedrørende indretning og drift af virksomheden. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, virksomheden forventes at have på omgivelserne.

Godkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre, at

- indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering,
- yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes, samt at
- risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, nedsættes.

Afgørelse

Nyborg Kommune godkender hermed en årsproduktion på i alt 124,8 DE fordelt på 80 malkekøer (tung race) med 133 årsopdræt på landbrugsejendommen Dybendal, matr. nr. 13t m.fl. Tårup By, Frørup beliggende Lersey Allé 15, 5871 Frørup, samt udbringning af husdyrgødning på 51,1 ha ejede arealer tilhørende bedriften, CVR. nr. 29745994 v/Erik Larsen.

Nyborg Kommune giver godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne. I vurderingen er indgået hvorvidt indretning og drift af husdyrbruget, samt udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden at medføre væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til § 11 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer (husdyrgodkendelsesloven). Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Vilkårene er omfattet af den 8-årige retsbeskyttelsesperiode.

Godkendelsen omfatter hele virksomheden og skal være udnyttet senest to år efter godkendelsesdatoen, således at bygningsmæssige ændringer er påbegyndt. Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år. Produktionen må de første 8 år være op til 15 % mindre end den angivne maksimale produktion, uden af dette får konsekvenser for godkendelsen.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 41 i husdyrgodkendelsesloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i "Ansøgningssekema. Skema nummer 5735, version 5" inklusive bilag af 30. oktober 2009", i det fiktive ansøgningssekema nr. 24559 version 1 af 8. november 2011, samt i nedenstående "Miljøvurdering".

Der gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Nyborg Kommune.

Vilkår for godkendelsen

1. Generelle forhold

Drift og indretning

- 1.1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte ansøgning med bilag, miljøvurderingen og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 1.2. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikre at stalde og fodringsanlæg holdes rene og tørre.
- 1.3. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

- 1.4 Der skal ske en løbende gennemgang af rutiner, inventar mv. med henblik på at reducere vand- og energiforbrug.

Årsproduktion

- 1.5 Husdyrbruget tillades drevet med et årligt dyrehold på maksimalt:

Art	Maksimal årsproduktion	Maksimalt antal DE
Malkekøer, tung race	80	94,1
Småkalve (0-6 mdr.)	51	1,9
Kvier/stude (6 mdr.-kælvning)	82	28,8
I alt		124,8

Beregningen af antallet af DE skal foretages jf. bilag 1 i bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

- 1.6 Husdyrproduktionen tillades at afvige med +/- 5 %, så længe det maksimalt tilladte dyrehold på 124,8 DE ikke overskrides
- 1.7 Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.

Information om ændringer på virksomheden

- 1.8 Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
- 1.9 Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen.
- 1.10 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

2. Produktionsanlæg og drift

Fodring

- 2.1 For at overholde kravet til ammoniakreduktion skal fodringen af malkekøer overholde følgende krav:
- Malkekøerne må fodres med maksimalt 169 g råprotein/FE.
- 2.2 Samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe på bedriften skal leve op til ovennævnte krav. Dokumentation herfor skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra slagteri eller lignende.

Lugt

- 2.3 Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener. Hvis produktionen efter kommunens vurdering giver anledning til lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen (den beregnede geneafstand) skal bedriften udarbejde en undersøgelse af forskellige lugtkilder og udarbejde et projekt til lugtreducerende foranstaltninger. Projektet skal godkendes af kommunen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Håndtering og opbevaring af gødning.

- 2.4 Gyllebeholderen skal have fast overdækning i form af telt, flydedug eller betonlåg. Skader på den faste overdækning skal repareres således at overdækningen er helt tæt. Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes tæt til.
- 2.5 Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal udbedres indenfor en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation senest to hverdage efter skadens opståen.
- 2.6 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
- 2.7 Ved udbringning af gylle skal gylle suges fra gyllebeholder til transportvogn, således at utilsigtet overpumpning af gylle undgås. Der skal være returløb fra sugetårnet til gyllebeholderen.

Transport

- 2.8 Gylle skal under transport på offentlig vej være opbevaret i lukket beholder, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

Spildevand og overfladevand

- 2.9 Al vask af maskiner, redskaber og sprøjteudstyr skal foregå på en tæt støbt plads med afløb til gyllebeholder eller anden tæt beholder. Vaskevandet må ikke uden forudgående tilladelse fra kommunen afledes som spildevand eller til overfladevand.
- 2.10 Vand fra befæstede arealer (plansilo) skal ledes til gyllebeholder.
- 2.11 Overfladeafløb, tagnedløb og lignende skal være placeret og indrettet således, at der ikke kan ske afløb af forurenende stoffer, hvis der sker uheld i forbindelse med oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier.

Uheld og risici

- 2.12 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, tlf. 63337000.

Støj

- 2.13 Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau, målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse, må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- 2.14 Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkraevne kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Skadedyr

- 2.15 Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 2.16 Ejendommen skal holdes ryddelig og uden oplag af affald og opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Oplag og håndtering af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- 2.17 Beholdere til opbevaring af smøreolier m.v. skal stå på et, for olie, vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og som minimum være overdækket med et halvtag.
- 2.18 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 2.19 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 2.20 Alle bekæmpelsesmidler skal opbevares i et aflåst rum uden gulvafløb eller i en aflåst beholder, således at de er utilgængelige for børn og dyr. De må ikke opbevares sammen med nærings- og nydelsesmidler eller foderstoffer.
- 2.21 Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler på virksomheden må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

3. Udbringningsarealer

Udbringning af husdyrgødning

- 3.1 Der må på bedriftens udspretningsarealer ikke må anvendes et kvægbrugssædskifte (K6), der har et højere udvaskningsindeks end 92, jf. Miljøministeriets notat af 27. juni 2007 "Standardsædskifter og referencesædskifter". Mark nr. 10-0 skal være udlagt med vedvarende græs (K13).
- 3.2 Der må maksimalt inden for et planår maksimalt udbringes kvæggylle svarende til 78,3 dyreenheder og dybstrøelse fra småkalve svarende til 1,94 dyreenheder. I alt må der således udbringes maksimalt 7.966 kg kvælstof og 1.402 kg fosfor i organisk gødning, beregnet ud fra normtal 05/06. Bedriftens arealer må derudover ikke tilføres anden organisk gødning.
- 3.3 Fosfortildelingen på udbringningsarealerne må højst være 27,4 kg P/ha/år.
- 3.4 Der må kun ske udspretning på de i ansøgning angivne arealer (jf. kortbilag 1) samt i henhold til gældende regler.
- 3.5 Der skal hvert 5 år udtages jordprøver på enkeltmarker og bestemmes fosfortal på alle ejede og forpagtede arealer. Hvis disse viser en stigning skal der iværksættes for-

anstaltninger, f.eks. nedbringelse af husdyrtrykket, til nedbringelse af fosforoverskuddet.

- 3.6 En del af mark 10-0 ligger på en § 3-beskyttet eng. Der må ikke tilføres mere husdyrgødning end der er tilført arealet i nudriften, svarende til maksimalt 139 kg N og 17,5 kg P pr. ha (1,4 DE/ha).
- 3.7 På markerne 14-0, 14-5 og 14-6 må der ikke udbringes husdyrgødning i en randzone på 10 m på den del af marken, der støder op til mosen. Kortudsnittet side 28 viser beliggenheden af randzonen.

4. Bedste tilgængelige teknik

- 4.1 Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 4.2 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- 4.3 Staldene skal leve op til bedste tilgængelige teknik senest ved næste gennemgribende renovering af inventaret.

5. Affald

- 5.1 Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens affaldsregulativ.
- 5.2 Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- 5.3 Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter kommunens regulativer.
- 5.4 Virksomheden skal være tilmeldt en indsamlingsordning for farligt affald, herunder veterinært affald.
- 5.5 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

6. Produktionens ophør

- 6.1 Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage en forsvarlig oprydning, gødningshåndtering og afhændelse af farligt affald. Der skal ske orientering til kommunen ved ophør af driften og planlægning og omfanget af oprydning m.v. skal ske i samråd med kommunen.

7. Egenkontrol

- 7.1 Til dokumentation for, at produktionsomfang, fodring, udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er inden for godkendelsens rammer, skal følgende dokumenter opbevares for de seneste fem år/planår. De skal kunne forevises ved tilsyn og de skal indsendes til kommunen på forlangende:
  - Husdyrindberetning
  - Regnskaber for solgte dyr/slagteriefregninger
  - Mark og gødningsplaner (med tilhørende kortbilag)

- Forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed)
  - Indsendt gødningsregnskab inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning.
  - Dokumentation for anvendte fodermængder
  - Indlægssedler fra foderblandinger, der viser indhold af råprotein og fosfor
  - Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr
  - Kvitteringer for aflevering af affald
- 7.2 Tidspunkt og placering af markstak skal hvert år noteres på et kortbilag, som skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende
- 7.3 Ejendommens bygninger, inventar, og tekniske installationer efterses jævnligt og nødvendige reparationer udføres. Der skal foretages registrering af gennemførte eftersyn og større reparationer.
- 7.4 Dokumentation for at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
- 7.5 Der skal én gang årligt ske registrering af el-, dieselolie- og vandforbruget. Registreringen skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
- 7.6 Fosfortal skal kunne forevises ved tilsyn på forlangende. Eventuelle foranstaltninger til nedbringelse af fosforoverskuddet skal ske i dialog med kommunen.

Bortfald og kontinuitetsbrud

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter godkendelsesdatoen, således at bygningsmæssige ændringer er påbegyndt. Produktionen må de første 8 år være op til 5 % mindre end den angivne maksimale produktion, uden at dette får konsekvenser for godkendelsen. Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet helt eller delvist udnyttes bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8-års retsbeskyttelse fra datoen for godkendelsen, jf. § 40 stk. 1 i husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til virksomheden inden for de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen, medmindre, der er lavet graverende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

Hvis udbringningen af husdyrgødning giver anledning til uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening kan kommunen, jf. husdyrgodkendelseslovens § 39, meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen Nyborg den 29. november 2011.

Klagevejledning

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrgodkendelsesloven kan inden den 2. januar 2012 kl. 15.00 påklages til Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

En eventuel klage skal være stilet til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdeling, Nørrevoldgade 9, Nyborg eller pr. mail til teknik-miljoeafdelingen@nyborg.dk, som videre-sender klagen sammen med sagens akter.

En evt. klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 81, stk. 1.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Nyborg Kommunes vegne den 28. november 2011.

Jan Reimer Christiansen
Næstformand for Teknik- og Miljøudvalget

Arvid Degn
Teknik- og Miljøchef

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Centrovic, att. Mette Dyrup Truelsen, E-post: mdt@centrovic.dk
- Miljøministeriet, Miljøcenter Odense. CF Tietgens Boulevard 40, 5220 Odense SØ.
E-post: ode@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen. E-post: syd@sst.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.
E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Masnedøgade 20, 2100 København Ø
E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia
E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, v/Niels Barslund,
E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Worsaaesgade 1, 7100 Vejle.
E-post: frodethorhauge@stofanet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (centralt), E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (lokalt); E-post: nyborg@dof.dk
- Ulrik K. Hinsch og Dorthe Kronborg, Lersey Allé 13, 5871 Frørup
- Brian Knudsen, Frigårdsvej 5, 5871 Frørup
- Hans Erik Christensen, Lersey Allé 16, 5871 Frørup

Miljøvurdering

Nedenstående miljøvurdering danner som tidligere nævnt grundlag for de vilkår, som er meddelt i tilknytning til godkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om godkendelse - Skema nummer 5.735, version 5 inklusive bilag af 30. oktober 2009 og det fiktive ansøgningsskema nr. 24559 version 1 af 8. november 2011.

Vurderingen skal belyse, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget, opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Desuden skal vurderingen belyse, hvilke konsekvenser de forskellige typer af påvirkninger, den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring, vil kunne forventes at have på omgivelserne.

Hvor det vurderes, at der er behov for at stille særlige vilkår, vil dette være formuleret til sidst i det enkelte afsnit.

1. Grundforhold

Her er foretaget en indledende vurdering af om den indsendte ansøgning omfatter anlæg og arealer, der kan indebære forøget forurening eller andre virkninger af omgivelserne som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring. Endvidere er det vurderet, om ansøgningen indeholder de krævede oplysninger og om sagen er tilstrækkeligt belyst, herunder om ansøgningens oplysninger er i overensstemmelse med kommunens oplysninger.

1.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysningerne om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for at husdyrbruget indrettes og drives i overensstemmelse med den meddelte miljøgodkendelse, er rettet mod de korrekte juridiske personer.

Det vurderes ud fra oplysninger hentet i CVR og FødevarerErhvervs register over støtteansøgere, at miljøgodkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

1.2 Overordnede oplysninger

Ansøgningens overordnede oplysninger om det ansøgte husdyrbrug er grundlaget for omfanget af den husdyrproduktion, der meddeles miljøgodkendelse til, herunder er der bl.a. foretaget en vurdering af om andre ejendomme under den samlede bedrift bør omfattes af miljøgodkendelsen, og om der er behov for at inddrage andre aktiviteter, tilladelser m.v. i vurderingen af det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af omgivelserne.

Der er i ansøgningen ikke oplysninger om andre ejendomme, der indgår i den samlede bedrift. Det vurderes, at der ikke er grundlag for at lade andre ejendomme indgå i denne godkendelse.

2. Beliggenhed og planmæssige forhold

2.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Husdyrbruget ligger i landzone. Der er ingen kommuneplanmæssige bindinger i forhold til produktionsanlægget og udspretningsarealerne. Oversigtskort 1 (side 15) viser indretningen af produktionsanlægget. Udbringningsarealerne er vist på kortbilag 1 og 2.

Nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Lersey Allé 13 i en afstand 235 meter. Nærmeste zonegrænse er sommerhusområdet Tårup Strand ca. 370 m øst for ejendommen. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse er ca. 490 m. De gældende afstandskrav er overholdt for det planlagte byggeri.

Der er ingen fredede bygninger og arealer i nærheden af ejendommen, og anlægget ligger ikke indenfor beskyttelseslinier til sø, å, kirke, strand, fortidsminde eller lignende.

Husdyrgodkendelseslovens generelle afstandskrav i forhold til nærmeste naboer, naboskel vandforsyningsanlæg m.v. for den ansøgte udvidelse af produktionsanlægget vurderes at være overholdt.

Det vurderes samlet, at der ikke umiddelbart er beliggenhedsmæssige hindringer for gennemførelse af det aktuelle projekt. Der vil i det følgende blive foretaget en nærmere vurdering af, om driften af produktionsanlægget og udspretningsarealerne m.v. vil have væsentlige negative konsekvenser for omgivelserne.

2.2 Placering i landskabet

Med hensyn til landskab er der i det følgende foretaget en vurdering af, hvorvidt den ansøgte produktion kan drives på stedet, på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne, herunder bl.a. bevaringsværdige bebyggelser, kultur- og bymiljøer og landskaber.

2.2.1 Bygningsmæssige ændringer

Kostald forlænges mod nord med ca. 22,5 meter. Taghældning 20 grader, kiphøjde (= bygningshøjde) ca. 6,50 meter. Opført i samme materialer som eksisterende kostald med elementer med søsten, røde gavlplader, gråt eternittag og indrettes med sengestald med spalter (bagskyl).

2.2.2 Landskabelige forhold

De biologiske interesseområder gennemskærer ejendommen, sådan at den østlige del af foderladen (bygning 5 på oversigtskort 1) ligger indenfor området. Den nye tilbygning ligger udenfor området og vurderes derfor ikke at påvirke det udpegede biologiske interesseområder.

Ejendommen ligger ikke indenfor udpegede særlige landskabsområder eller geologiske interesseområder.

Nyborg Kommune vurderer, at byggeriet er erhvervmæssigt nødvendigt. Da kostalden er en udvidelse af eksisterende byggeri inden for den eksisterende bygningsmasse, vurderes det ansøgte at have helt underordnet betydning i forhold til planlægningsinteresserne i området. Der vil således ikke blive stillet vilkår vedrørende hensynet til landskabet.

3. Produktionsanlæg

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af relevante produktions- og driftsmæssige forhold.

3.1 Drift

Der er her foretaget en vurdering af, om der er driftsmæssige og tekniske forhold, der vil give anledning til en uhensigtsmæssig påvirkning af omgivelserne.

3.1.1 Dyrehold

Produktionen vil efter udvidelsen omfatte:

Dyretype	Årsproduktion	Maksimalt antal DE
Malkekøer (stor race)	80	94,12
Kvier/stude (6 mdr.-kælvning)	82	28,77
Småkalve (0-6 mdr.)	7	1,26
Tyrekalve (0-6 mdr.)	44	0,68
I alt		124,83

Miljøgodkendelsen inkl. vurderinger og beregninger er foretaget på baggrund af det ansøgte dyrehold med dets angivne staldsystemer og placeringer. Der skal derfor stilles vilkår omkring dyreholdets maksimale størrelse og sammensætning.

3.1.2 Stalde m.v.

Produktionsanlægget og ansøgte ændringer er vist på nedenstående Oversigtskort 1 og tilhørende skema

I forhold til den eksisterende bygningsmasse omfatter ansøgningen:

- 22,5 m forlængelse af eksisterende kostald, tilbygning på i alt 485 m².
- Etablering af plansilo med faste sider og afløb til gyllebeholder
- Fast overdækning af gyllebeholder

3.1.3 Foder

Majsensilage opbevares i foderlade, plansilo og markstak, ca. 255.400 FE i nudrift og 295.600 FE i ansøgt drift.

Græsensilage opbevares i baller placeret ved kostalden, ca. 27.600 FE nudrift og 54.700 FE i ansøgt drift.

For at overholde kravet til ammoniakreduktion fra ejendommen har ansøger valgt at have tiltag på fodringen til malkekøer således at malkekøerne maksimalt må fodres med 169,0 g råprotein pr. FE.

Da foderet til køerne med et maksimalt indhold af råprotein på 169,0 g råprotein/FE er en forudsætning for den beregnede ammoniakfordampning og kvælstofindhold i husdyrgødningen, skal der stilles vilkår om, at der til køerne maksimalt kun må anvendes foder med et råproteinindhold på maksimalt 169,0 g/FE.

Oversigtskort 1: Situationsplan

Skema til oversigtskort 1

Nr.	Betegnelse	Staldtype	Antal dyr	Opførelses år (ca.)
1	Eksisterende kostald Køer Kvier (2-13 mdr)	Sengestald med spalter Fuldspalter	72 36 (7 bokse)	1997
1	Forlængelse af kostald Køer kvier (20-27 mdr.) Kvier (13-20 mdr.)	Sengestald med spalter Sengestald med spalter Fuldspalter	8 23 23 (4 bokse)	2010
2	Nedlagt kviestald (6-28 mdr.)	Bindestald med grebning	0	1916
3	Småkalve (0-2 mdr.)	Dybstrøelse	7	1916
4	Gyllebeholder 1.950 m ³			1997
5	Foderlade			1997
6	Maskinhus			1916
7	Lejlighed			1916
8	Udhus, vestlig del nedrives			1916
9	Stuehus			1916

3.1.4 Ventilation

Alle stalde har naturlig ventilation. Der er intet forbrug af el, og ingen ventilationsstøj, og dermed ingen støjgener for naboer samt et bedre arbejdsmiljø for landmanden. Med naturlig ventilation er der et forholdsvis stort luftskifte og en lavere temperatur i stalden i forhold til en mekanisk ventileret stald. Det giver en lavere koncentration af ammoniak og lugt i stalden og i afkastluften. Alternativet til naturlig ventilation er mekanisk ventilation, hvilket anvendes i f.eks. isolerede stalde. Det er sværere at styre klimaet mekanisk i en uisolere stald, hvilket bl.a. er grunden til at der er valgt naturlig ventilation. Sundhedsmæssigt er stalden et bedre alternativ for køernes trivsel.

3.1.6 Vandforbrug

I ansøgt drift forventes et årligt vandforbrug på 3.500 m³, fordelt på ca. 3.000 m³ drikkevand til staldene, ca. 450 m³ til staldvask og ca. 50 m³ til vask af maskiner. Vandforbruget forøges med ca. 1.150 m³ årligt.

Det anbefales, at der jævnligt foretages en gennemgang af rutinerne omkring vask m.v. af stalde og af vandinstallationen for at reducere vandforbruget. Der skal desuden stilles vilkår om, at der en gang årligt foretages en registrering af vandforbruget.

3.1.7 Energiforbrug

Årligt forbrug er ca. 44.000 kWh inkl. privatforbrug. Der forventes en forøgelse af forbruget på 10.500 kWh.

Dieselforbruget er uændret på ca. 7.200 liter pr. år.

Det anbefales at der foretages en gennemgang af installationer m.v. for at reducere forbruget. Der skal desuden stilles vilkår om, at der en gang årligt foretages en registrering af vandforbruget.

3.1.8 Spildevand og overfladevand

Der forekommer spildevand fra rengøring af stalde, samt fra rengøring og desinficering af malkenalægget. Dette rengøringsvand føres til opsamlingsbeholder. Rengøringsvand udgår i nudrift ca. 200 m³/år, og forøges med den ansøgte produktion til ca. 280 m³/år.

Mælkerumsvand forøges fra ca. 100 m³/år til ca. 160 m³/år.

Vaskeplads vand forventes uændret på ca. 50 m³/år. Vand fra vaskeplads ledes ligeledes til opsamlingsbeholder.

Vand fra plansiloen føres også til opsamlingsbeholder.

Der er intet sanitært spildevand fra stalden

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og sprøjteudstyr, samt med spildevand i øvrigt fra produktionsanlægget.

Der skal derfor stilles vilkår om, at vaskevand fra vask af stalde, sprøjteudstyr, maskiner og vand fra befæstede arealer (plansiloer) skal ledes til gyllebeholder og udspredes med gyllen.

3.1.9 Driftsforstyrrelser eller uheld

Kommunen skal sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne deraf. Nyborg Kommune vurderer, at husdyrbruget giver anledning til risiko for forurening ved uheld og driftsforstyrrelser, især gennem håndtering og opbevaring af husdyrgødning, olieprodukter og kemikalier.

Af ansøgningen fremgår følgende vedrørende driftsforstyrrelser og uheld:

- Gyllebeholder springer læk. Beholderen kontrolleres derfor hver dag og ved den 10-årige beholderkontrol.
- Evt. overløb fra gyllevogn løber ind på miljøpladsen og tilbage i gylletanken. Alle overførsler af gylle sker under opsyn.
- God management minimerer risici.

Det vurderes, at risikoen for forurening med gylle, bekæmpelsesmidler m.v. ikke er større end for andre lignende produktioner

Selv om risikoen for forurening ikke er større end for andre lignende produktioner, vurderer Nyborg Kommune, at der skal stilles en række vilkår for at minimere risikoen for forurening fra virksomheden ved driftsforstyrrelser eller uheld.

Nyborg Kommune stiller derfor vilkår om:

- *Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en type-godkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*
- *Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*
- *Alle bekæmpelsesmidler skal opbevares i et aflåst rum uden gulvafløb eller i en aflåst beholder, således at de er utilgængelige for børn og dyr. De må ikke opbevares sammen med nærings- og nydelsesmidler eller foderstoffer.*
- *Overfladeafløb, tagnedløb og lignende skal være placeret og indrettet således, at der ikke kan ske afløb af forurenende stoffer, hvis der sker uheld i forbindelse med oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier.*
- *Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, tlf.63337000.*

3.1.10 Sprøjteudstyr og kemikalieforbrug

Påfyldning af sprøjtemiddel og vask af maskiner sker på møddingsplads. Sprøjtemidler opbevares i kælderen under stuehuset.

Det vurderes derfor, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår omkring vask af maskiner. Vedrørende håndtering og opbevaring af kemikalier er der af hensyn til sikkerheden stillet vilkår om at kemikalier skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende og ikke i samme rum som nærings- og nydelsesmidler.

3.2 Gødningsproduktion og - håndtering

Der er her foretaget en vurdering af, om virksomhedens gødningsproduktion og -håndtering giver anledning til en forøget forureningsmæssig risiko.

3.2.1 Produktion og opbevaring af husdyrgødning

Gødningssystemet er gylle og dybstrøelse. Der produceres ca. 2.380 m³ gylle fra malkekøer og kvier og ca. 47 tons dybstrøelse fra småkalve og tyrekalve, svarende til 80 m³. Herudover er der ca. 500 m³ vand fra vask af blandt andet stalde og maskiner.

Der er i alt opbevaring til 1.950 m³ flydende husdyrgødning på ejendommen ekskl. gyllekanaler. Det giver en kapacitet på ca. 10 mdr. Dette er i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens¹ regler vedrørende opbevaringskapacitet. Jf. denne skal der

¹Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer

på en ejendom være mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til opbevaring af flydende husdyrgødning. Kvægbrug hvor mindst 2/3 af dyreenhederne udgøres af kvæg, og hvor dyrene går ude i sommerhalvåret kan dog nøjes med 7 måneders opbevaringskapacitet. Da kreaturene ikke er på græs i sommerhalvåret, skal der være mindst 9 måneders opbevaringskapacitet. Dybstrøelsen opbevares i overdækket markstak.

Nyborg Kommune vurderer med baggrund i ovenstående, at ejendommen råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

For at sikre en så optimal udbringning af husdyrgødning som muligt stilles der vilkår om, at der på ejendommen altid skal være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder. Der stilles desuden vilkår om fast overdækning på gyllebeholderen. For at sikre at den faste overdækning reducerer ammoniakfordampningen fra beholderen, som det er en forudsætning i miljøgodkendelsen, er der desuden stillet vilkår om at overdækningen skal lukkes til efter gyllehåndtering, og at overdækningen skal repareres indenfor en uge, hvis den beskadiges. Dybstrøelse opbevaret i markstak skal overholde husdyrgødningsbekendtgørelsen krav vedrørende placering og overdækning af markstakke. Nyborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår vedrørende markstakke, dog er der til brug for kontrollen med reglerne indsat et egenkontrolvilkår om, at ansøger skal notere tidspunkt og placering på et kortbilag. Kortbilaget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

3.2.2 Håndtering af husdyrgødning

Al gylle suges op fra gylletank af traktordrevet pumpekran monteret på gyllevognen.

Da risikoen for spild i forbindelse med overpumpning af gylle til gyllevogn er meget lille, vurderer Nyborg Kommune, at der alene skal stilles vilkår om, at overpumpning af gylle til gylletransportvogn skal ske ved at gylle suges fra gyllebeholderen med sugetårn monteret på gyllevognen. Der skal være returløb fra sugetårnet til gyllebeholderen.

3.2.3 Gylleseparering og jordforbedringsmidler

Der er ingen gylleseparering eller anvendelse af jordforbedringsmidler (f.eks. spildevandsslam) på virksomheden.

3.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om det ansøgte vil have væsentlige negative konsekvenser for omgivende beskyttet natur, omboende og/eller grundvand. I forbindelse med sagsbehandlingen af godkendelsespligtige husdyrbrug, skal der bl.a. foretages en vurdering af, om der kan indføres renere teknologi til at mindske forskellige emissioner fra virksomheden, f.eks. lugt og ammoniak. Der vil i afsnittet vedr. anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) blive foretaget en vurdering af, om disse bidrag til omgivelserne kan reduceres ud over de generelle reduktionskrav.

3.3.1 Påvirkning af naturområder med ammoniak

Ifølge ansøgningen er der et samlet ammoniaktab på 1.191 kg kvælstof/år fra stald- og opbevaringsanlæg. I forhold til den eksisterende produktion øges ammoniaktabet til atmosfæren med 252 kg kvælstof/år. For at imødekomme kravet til 15 % ammoniakreduktion og til BAT har ansøger valgt at have fast overdækning af gyllebeholder, samt tiltag på fodringen til malkekvæg, således at foderet til malkekøerne maksimalt må indeholde 169 g råprotein/FE.

Disse ændringer er en forudsætning for opfyldelse af kravene til reduktion af ammoniak-emissionen. Korrektionen af kvælstofindhold i husdyrgødning beregnes ud fra standardforudsætninger for husdyrgødningsproduktion med udgangspunkt i normtal 2005/2006.

Der er ikke naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 inden for 1000 m. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde H102 " Søer ved Tårup og Klintholm" ligger ca. 860 meter sydøst for husdyrbrugets anlæg.

Inden for 10 km fra husdyrbruget ligger yderligere 3 habitatområder. H101 Kajbjerg Skov (1,7 km væk), H100 "Vresen" (5,1 km væk) og H99 Østerø Sø (5,5 km væk).

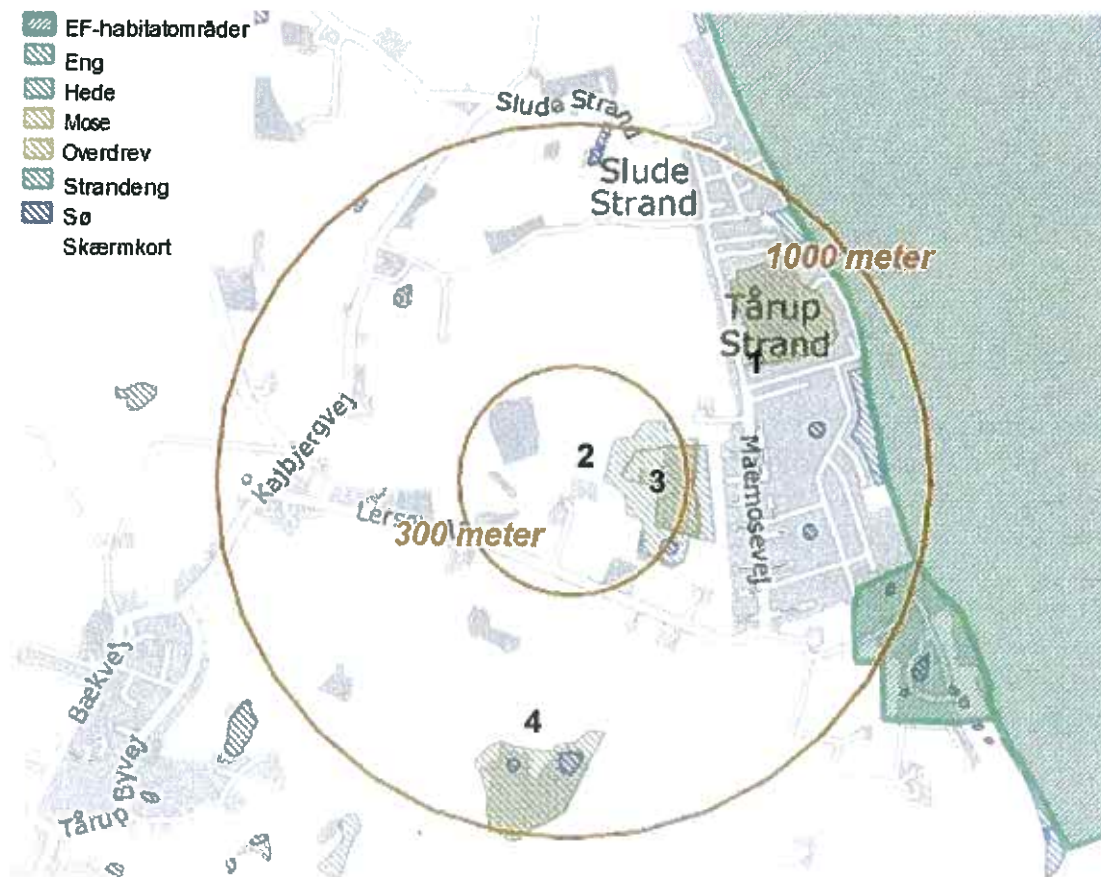
Habitatområdet H102 " Søer ved Tårup og Klintholm" ligger ca. 860 meter sydøst for husdyrbrugets anlæg. Området ved Tårup består af en campingplads med 5 vandhuller. Udpegningsgrundlaget udgøres bl.a af kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, Stor Vandsalamander og Klokkefrø. Fugle er ikke udpegningsgrundlag for området. Udover søer er der ingen beskyttede naturtyper indenfor habitatområdet ved Tårup Strand. Det vurderes at den ansøgte produktion ikke vil medføre en merbelastning med ammoniak på habitatområdet. Totalbelastningen med ammoniak af området er ca. 0,1 kg N/ha/år.

Da de øvrige internationale naturbeskyttelsesområder alle ligger længere fra produktionsanlægget vurderes ammoniakpåvirkningen fra husdyrproduktionen, at være væsentligt lavere end påvirkningen på habitatområde H102.

Det vurderes derfor samlet, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Nedenstående Oversigtskort 2 viser beliggenheden af beskyttet natur omkring ejendommen. Der er i det følgende foretaget en vurdering af virkningen af ammoniakudledningen for naturtyper inden for 1000 m fra husdyrbrugets anlæg.

Oversigtskort 2: Beliggenheden af målsat natur omkring staldanlægget

Naturområde 1: Mademose v. Tårup Strand (A-målsat). Kalkrig mose/rigkær. (Geokode 495M0055.01M) ligger ca. 570 m nordøst for staldanlægget og dækker 6,3 ha. Området er udpeget pga. tilstedeværelse af den fredede orkide Skov-hullæbe. Desuden er der ved registreringen i 2010 fundet Spids Spydmos der er karakteristisk for moser samt Hvas Avneknippe, der er sjælden på Fyn. På 30 - 75 % af arealet er der vegetation over 50 cm, og på 25 - 50 % af arealet er der vedplanter. Ved besigtigelsen i 2002 er der desuden fundet bl.a. Sump-hullæbe og Maj-gøgeurt, hvilket indikerer at der er stort naturpotentiale tilstede i mosen.

Naturområde 2: Engområde (C-målsat). Fersk eng. (Geokode 495E0025.01E) ligger ca. 40 m øst for staldanlægget og dækker 5,5 ha. Engarealerne benyttes som udbringningsareal både i nudrift og ansøgt produktion. Området er udpeget pga. tilstedeværelse af positivarterne Eng-Forglemmigej, Kær-snerre, Top-star, Kær-padderok, Kær-tidsel og Gul Iris ved registrering i 2001. Ingen af arterne er særligt følsomme overfor næringsstoffer.

Naturområde 3: Moseområde (C-målsat). Kalkrig mose/rigkær. (Geokode 495E0025.02M) ligger ca. 90 m øst for staldanlægget og dækker 3,5 ha. Området er udpeget pga. tilstedeværelse af positivarterne Eng-Forglemmigej, Gul Iris, Kær-Tidsel, Trævelkroner, Eng-nellikrod og Glanskaplset Siv ved registrering i 1990. En del af rigkæret er tillige registreret som stævningssskov. Ingen af arterne i mosen er særligt følsomme overfor næringsstoffer. Den alvorligste trussel mod stævningssskove er ifølge rapporten "Stævningssskove på Fyn"² en konvertering af stævningssskov til højskov ved ikke at udføre stævningsdrift på arealerne.

Naturområde 4: Moseområde, (B-målsat). Kalkrig mose/rigkær. (Geokode 495M0063.01M) ligger ca. 650 m syd for staldanlægget og dækker 6,3 ha. Området er udpeget pga. tilstedeværelse af bl.a. Maj-Gøgeurt, Gul Iris og Eng-forglemmigej ved registrering i 1990.

Tålegrænser og ammoniakdepositioner for naturområderne er angivet i skemaet herunder.

Målepunkt	§ 3 betegnelse	Naturtilstand*	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Merdeposition	Total deposition kg N/ha pr. år
1	Mose	III	15-25	0,1	0,4
2	Eng	C	15-25	0,2	0,8
3	Mose/Stævningssskov	D	15-25	0,3	1,0
4	Mose	IV	15-25	0,0	0,1

Den merdeposition, som husdyrbruget forårsager på de nærliggende naturområder skal ses i forhold til den nuværende baggrundsbelastning på 14 kg kvælstof/ha/år. Naturområderne merbelastes med maksimalt 0,3 kg N/ha/år, og den totale ammoniakdeposition ligger på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Årsagen til at naturområde 3 belastes mere end naturområde 2, der er nærmest ejendommen, skyldes at moseområdet er mere bevokset og dermed har en højere ruhed. Da totaldepositionen på naturområderne ikke overskrider 1,0 kg N/ha/år, da merbelastningen er maksimalt 0,3 kg N/ha/år og da den nedre lålegrænse for naturområderne ikke er overskredet, vurderes det at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning af naturområderne og stævnings-skoven.

² Stævningssskove på Fyn. Rapport nr. 17 af 1990. Fyns Amt

Det vurderes samtidig, at det ansøgte ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af fredede områder, særlige biologiske beskyttelsesområder, eller rødlistede og sjældne arter.

Beskrivelse af og vilkår omkring ammoniakreducerende tiltag er desuden beskrevet i afsnit 5.0, "BAT". Ammoniakemissionen fra ejendommen er betinget af anvendelse af drænedegulve med skrabeanlæg i gangarealer, samt overdækning af den store gyllebeholder.

Da ammoniakbelastningen af internationale naturbeskyttelsesområder og af øvrig beskyttet natur omkring ejendommen vurderes ikke at medføre en væsentlig negativ påvirkning og da det generelle reduktionskrav (15 %) er opfyldt, vil der kun blive stillet vilkår svarende til de i ansøgningen anførte foranstaltninger til ammoniakreduktion. Der er således stillet vilkår omkring foderoptimering på maksimalt 169 g råprotein pr. FE, samt vilkår om fast overdækning af gyllebeholderen.

3.3.2 Bilag IV-arter

Nyborg Kommune vurderer at der kan forekomme Dværgflagermus, Brun flagermus, Sydflagermus, Markfirben, Springfrø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Markfirben kan forekomme i området, især i nærheden af skovene. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder, eksempelvis markkanter, sten- og jorddiger og skovveje.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn.

Springfrø og Stor Vandsalamander, der er til stede i hele området, yngler i småsøer og små vandhuller i hele området. Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinier, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter.

Kommunen vurderer, at da der er tale om en fortsættelse af markdriften, vil småbiotopernes funktion være uændret. Den forestående drift af anlæg og arealerne vil derfor ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets bilag IV-arter.

Nyborg Kommune vurderer samlet set at husdyrbruget ikke vil medføre en påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter, da den samlede ammoniakemission fra anlægget reduceres, og kvælstofdepositionen på områderne ikke er væsentlig. Ligeledes sker der ikke en påvirkning af fredede områder, særlige biologiske beskyttelsesområder, eller rødlistede eller sjældne arter. Der skal derfor kun stilles vilkår svarende til de i ansøgningen anførte foranstaltninger, som betinger opfyldelse af det generelle ammoniakreduktionskrav.

3.3.3 Lugt

I ansøgningen er de ukorrigerede geneafstande beregnet til:

Byzone	174 m
Samlet bebyggelse	98 m
Enkeltbolig i landzone	55 m

Nærmeste nabobeboelse, der ikke er et landbrug, ligger ca. 235 meter fra staldanlægget og geneafstanden er beregnet til 55 meter. Nærmeste bolig i samlet bebyggelse er beliggende ca. 490 meter vest for ejendommen, hvor geneafstanden er beregnet til 98 meter. Nærmeste byzone er sommerhusområdet ved Tårup strand, som ligger ca. 370 m øst for bedriften. I forhold til dette er geneafstanden beregnet til 174 meter.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendommene, da nærmeste nabobeboelser ligger udenfor de beregnede geneafstande. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Der stilles dog vilkår om etablering af lugtreducerende foranstaltninger, hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at produktionen alligevel anledning til væsentlige lugtgener ved de omboende.

3.3.4 Transport

Det vurderes, at transport af dyr, foder- og brændstofleverancer til og fra Lersey Allé 15 ikke vil give anledning til gener for de omboende. Der er ca. 15 årlige dyretransporter til slagtning og 12 transporter af tyrekalve, en samlet forøgelse på ca. 5 årlige transporter. Transporter af dyr sker mellem kl. 6 og 22. Med hensyn til foder forventes der årligt leveret 12 læs færdigfoder, 200 læs grovfoder, 18 læs græs og 8 læs mineraler, hvilket sammenlagt er en forøgelse på 88 transporter. Afhentning af mælk sker uændret hver anden dag og kan ske både i dag- og nattetimerne. Der forventes 150 læs husdyrgødning i ansøgt drift imod 100 læs i nudriften. Husdyrgødningen udbringes to gange årligt. Der forventes fortsat 4 læs brændstof og 2 læs kemikalier årligt.

Egne transporter går via Lersey Allé. Transporterne går primært uden om tæt bebyggelse.

Bedriften ligger hensigtsmæssighed i forhold til til- og frakørselsforhold og transporter til og fra marker sker udenfor landsbyer samt ad veje med kun få beboelser langs vejen. For at mindske gener fra transport henstilles der til, at transport skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

3.3.5 Lys

Der er lys i kostalden om natten. Da der ikke er placeret projektører el. anden arbejdsbelysning, der lyser væk fra produktionsanlægget vurderes det, at der ikke vil være lysmæssige gener ved de omboende. Der vil derfor ikke blive stillet vilkår vedrørende lys.

3.3.6 Støj

Der er ingen ventilationsstøj, da der er naturlig ventilation i alle stalde. Vacumpumpen til malkeanlægget er den væsentligste støjkilde. Pumpen er i drift morgen og aften, men den kan ikke høres af naboerne.

Nyborg Kommune vurderer på baggrund af afstanden til de omkringboende og placeringen af støjkluder i aflukkede driftsbygninger, at produktionen på Lersey Allé 15 ikke vil give anledning til væsentlige støjgener.

Nyborg Kommune stiller dog vilkår om at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes, med henblik på at sikre, at der ikke opstår støjgener fra virksomheden. Desuden stiller Nyborg Kommune vilkår om, at virksomheden, for egen regning, skal dokumentere at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

3.3.7 Støv

På baggrund af beliggenheden i forhold til nærmeste nabobeboelse vurderer Nyborg Kommune, at virksomheden ikke vil give anledning til væsentlige støvgener. Der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende støv.

3.3.8 Skadedyr

Der foretages kommunal rottebekæmpelse, og der sprøjtes mod fluer med midler fra ARLA. Hvis virksomheden holdes ryddelig herunder fri for spild af foder og fri for oplag af affald, vurderes det at der ikke er forøget risiko for opformering af rotter. Hvis der desuden foretages den fornødne bekæmpelse af fluer vil disse heller ikke give anledning til gener.

Der skal derfor stilles vilkår om, at virksomheden skal holdes fri for spild af foder og oplag af affald, samt at der skal foretages den fornødne fluebekæmpelse.

4. Udbringningsarealer

I det følgende er der foretaget en vurdering af den påvirkning, som driften af udspretningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Udspretningsarealernes beliggenhed i forhold til natur og grundvand fremgår af kortbilag 1 og 2.

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der ejes eller forpagtes af bedriften på godkendelsestidspunktet. Der er søgt om godkendelse af i alt 51,1 ha ejet areal til udbringning af husdyrgødning. Alle arealerne ligger i Nyborg Kommune.

Der er aftale om udbringning af husdyrgødning svarende til 44,6 DE på i alt 83,5 ha tilhørende Brian Knudsen, Frigårdsvej 5, 5871 Frørup og Hans Erik Christensen, Lersey Allé 16, 5871 Frørup. Da arealerne ligger inden for område omfattet af nitratklasse 1, skal der derfor søges om og meddeles særskilt miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens §16 til denne del af udbringningsarealet. Nærværende godkendelse omfatter derfor ikke aftalearealerne på ejendommen.

4.1 Drift af udbringningsarealer

Kommunen har her indledningsvis foretaget en vurdering af, om oplysningerne vedrørende udspretningsarealerne er tilstrækkeligt belyst, herunder om de oplyste standardsædskifter vil kunne forventes anvendt ved driften af det ansøgte.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal der desuden aktivt vælges et sædskifte. Der er anvendt referencesædskifte K6 og K13i ansøgningen og der udbringes 1,57 DE/ha. K13 er vedvarende græs og omfatter mark nr.: 10-0.

Det vurderes ud fra blandt andet gældende regler om udbringning af husdyrgødning, at de oplyste sædskifter kan anvendes i forbindelse med driften af det ansøgte. Der skal derfor stilles vilkår om at der på bedriftens udspretningsarealer ikke må anvendes et kvægbrugssædskifte (K6), der har et højere udvaskningsindeks end 92, jf. Miljøministeriets notat af 27. juni 2007 "Standardsædskifter og referencesædskifter". Mark nr. 10-0 skal være udlagt med vedvarende græs (K13).

4.2 Gødningsproduktion og -håndtering

Der foretages her en vurdering af, om der er behov for at stille særlige vilkår vedrørende håndtering og udbringning af husdyrgødning på udspretningsarealerne. I afsnit 2.2.2 er der foreslået vilkår vedrørende overpumpning af gylle til gylletransportvogn m.v. Overpumpning af gylle vil derfor ikke indgå i dette afsnit.

Nedfældning af gylle udbragt på sort jord og fodergræs er et krav jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, og der er derfor ikke stillet særlige vilkår hertil.

Udbringning af husdyrgødning sker efter forskrifterne i gældende lovgivning, og der er ikke stillet supplerende vilkår i denne forbindelse.

4.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og tilgængelige kortværk vedrørende nitratklasser, fosfor-klasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for afstrømning/udvaskning af næringsstoffer fra udspretningsarealerne, der kan medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af de beskyttede eller sårbare naturtyper.

4.3.1 Påvirkning af naturområder med ammoniak

Der er ingen ejede eller forpagtede udbringningsarealer der ligger op til eller i umiddelbart nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder eller naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7. Ingen arealer ligger inden for 1.000 m fra et § 7 område. Afstanden til nærmeste Nature 2000-område (Habitatområdet H102 " Søer ved Tårup og Klintholm") er 620 m. På grund af den relativt store afstand vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at medføre en væsentlig negativ påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder eller naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7.

Ansøgningens mark nr. 10-0 er delvist omfattet af § 3 som er en fersk eng. Gødningstryk på ferske enge kan fortsætte uændret i forhold til hidtidig drift. Ingen udbringningsarealer indeholder vandhuller, som potentielt kunne være levesteder for padder.

Mark 14-4 og 14-6 grænser op til en B-målsat (næsthøjeste målsætning) mose (Geokode 495M0063.01M). Mosen er beskrevet i afsnit 2.3.1.

Mark 10-0 grænser op til en C-målsat mose (Geokode 495E0025.02M). Mosen er beskrevet i afsnit 2.3.1.

Da tålegrænsen for moserne ikke er overskredet vurderes det, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende arealerne, der støder op til moserne.

Mark 14-0, 14-5 og 14-6 støder direkte op til en B-målsat mose (Geokode 495M0063.01M). Mosen er beskrevet i afsnit 2.3.1. Der er ingen levende hegn eller diger imellem marken og mosen. Se kortbilag 1

Nyborg Kommune vurderer, at ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødningen kan have en negativ påvirkning af de arter, der er tilknyttet den B-målsatte mose. For at mindske risikoen stiller Nyborg Kommune derfor vilkår om at der udlægges en 10 m husdyrgødningsfri bræmme op til mosen, som det fremgår af nedenstående Oversigtskort 3.

Oversigtskort 3: Udlæg af 10 meter husdyrgødningsfri bræmme op til B-målsat mose (markeret som dobbelt rød streg. 3 marker indtegnet som én mark

4.3.2 Påvirkning af overfladevand

Beskrivelse af recipienter

Husdyrbruget og alle udspretningsarealer ligger i oplandet til Det Sydlige Storebælt, der er en del af Storebælt.

Det Sydlige Storebælt

Det Sydlige Storebælt er, jf. basisanalyse 1.14 Storebælt, ligeledes en del af Storebælt. Det Sydlige Storebælt har et opland på ca. 16.790 ha (167,9 km²), hvoraf ca. 71 % er landbrugsjord³. På baggrund af oplandets samlede arealanvendelse er det vurderet, at der er en total udvaskning af kvælstof fra oplandet på 476.403 kg N/år. Dyretrykket i oplandet

³ Basisanalyse 1.15 – Det Sydfynske Øhav

til Det Sydlige Storebælt er faldet fra 5668 DE i 2007 til 5631 DE i 2010⁴. Samlet set er der således sket et fald i antal dyreenheder i oplandet på 0,7 %.

Udviklingen i antal DE m.v. i oplandet til Det Sydlige Storebælt 2007-2010

Total N-udvaskning til Det Sydlige Storebælt	
Antal DE 2007	5.668 DE
Antal DE 2008	5.347 DE
Antal DE 2009	5.162 DE
Antal DE 2010	5.631 DE
Udviklingen i antal DE i oplandet i perioden 2007-2010, jf. CHR-data	-0,7 %
Oplandsstørrelse	16.790 ha
Størrelse af dyrket areal i oplandet (71% dyrket areal)	11.921 ha
Størrelse af øvrige arealer	4.869 ha
Dyrket areal, standardudvaskning	49,2 kg N/ha/år
Øvrige arealer, standardudvaskning	10,0 kg N/ha/år
Reduktionspotentiale (lav)	25 %
Udledning i alt fra dyrket areal i oplandet	439.885 kg N/år
Udledning i alt fra øvrige arealer i oplandet	36.518 kg N/år
Udledning i alt fra oplandet	476.403 kg N/år

Bedriftens arealer afvander som nævnt alle til Det Sydlige Storebælt, der i Fyns Amts recipientkvalitetsplan (Regionplan 2005-) er målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri samt, hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Det Sydlige Storebælt er mindre sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer.

Det Sydlige Storebælt er en del af hovedoplandet Storebælt, der er udpeget som det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 116 "Centrale Storebælt og Vresen", som omfatter habitatområde 100 og fuglebeskyttelsesområde nr. 73. Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 100 er Marsvin og Rev.

Miljøministeriets basisanalyse 1.14 "Storebælt" har vist at alle kystvande i området, herunder også Det Sydlige Storebælt, er i risiko for ikke at opfylde miljømålene om god tilstand i 2015. Årsagen hertil er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land, og for det åbne Storebælts vedkommende, tillige fra atmosfæren. Risikoanalysen viser således, at kun med en lavere næringsstofftilførsel, en yderligere reduktion i tilførslen af miljøfarlige stoffer samt eventuelt også mindskede fysiske påvirkninger kan miljømålene nås i områdets kystvande.

Jf. beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesloven for overfladevand er udspretningsarealerne i oplandet til Det Sydlige Storebælt omfattet af nitratklasse 0, dvs. det kan tåle det fulde husdyrtryk. Det er imidlertid Nyborg Kommunes vurdering, på baggrund af en vurdering af jordbundstypen, jordens reduktionspotentiale og sårbarheden overfor tilførsel af næringsstoffer, at udspretningsarealerne i nitratklasse 0, manuelt skal korrigeres til at være omfattet af nitratklasse 1. Udspretningsarealerne i oplandet til Det Sydlige Storebælt er i det fiktive ansøgningskema nr. 24559 således overført til at være omfattet af nitratklasse 1.

⁴ Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk, 14. marts 2011, Miljøstyrelsen

Fosfor

Ansøger har oplyst, at alle udbringningsarealerne er drænet lerjord, hvor der ikke vandes. Arealerne fordeler sig på fosforklasser som angivet i tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over udbringningsarealernes fordeling på fosforklasser.

Fosforklasse	Areal
Fosforklasse 0 (fosfortal <4 eller sandjord/udrænet/afvander ikke til sårbart vandområde*)	51,1 ha
Fosforklasse 1 (fosfortal 4-6 og drænet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	0 ha
Fosforklasse 2 (lavbundsjord og afvander til sårbart vandområde*)	0 ha
Fosforklasse 3 (fosfortal >6 og drænet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	0 ha
I alt	51,1 ha

*Sårbare vandområder jf. "Kortværk pr. december 2006 over oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor" fra Miljøstyrelsen

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift, samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal, er det beregnet, at husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt.

I ansøgt drift udbringes der 27,4 kg P/ha og der fraføres 24,5 kg P/ha, hvilket giver et gennemsnitlig fosforoverskud på alle arealer på 2,9 kg P/ha.

Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor sat overfor tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Der fjernes samlet 2,4 kg mere pr. ha end det er nødvendigt for at overholde kravet i forhold til husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for fosfor.

Der skal derfor alene stilles vilkår om, at fosfortildelingen på udbringningsarealerne højst må være 27,4 kg P/ha/år eller i alt 1.402 kg P/år. Dokumentation for dette i form af mark- og gødningsplaner skal kunne forevises på forlangende. Der skal desuden stilles vilkår om, at der hvert 5 år skal udtages jordprøver på enkeltmarker og bestemmes fosfortal. Hvis disse viser en stigning skal der iværksættes foranstaltninger, f.eks. nedbringelse af husdyrtrykket, til nedbringelse af fosforoverskuddet. Fosfortal skal ved tilsyn kunne forevises på forlangende. Eventuelle foranstaltninger til nedbringelse af fosforoverskuddet skal ske i dialog med kommunen.

Nitrat

I det følgende er der foretaget en vurdering af, om kvælstofoverskuddet i form af nitrat er problematisk i forhold til overflade- og grundvand.

Alle udbringningsarealer ligger som tidligere nævnt i nitratklasse 1, og der må derfor kun udbringes 85% af det generelle husdyrtryk.

Udvaskningen af nitrat fra rodzonen er beregnet til 46,6 kg N/ha. Nitratudvaskningen fra en tilsvarende planteproduktion er beregnet til 45,2 kg N/ha. Udvaskningen som følge af udbringning af husdyrgødning udgør således 1,4 kg N/ha.

Den samlede årlige udvaskning af nitrat fra rodzonen som følge af udbringning af husdyrgødning er ca. 71,5 kg kvælstof, hvoraf gennemsnitligt 25 % reduceres inden udvaskning til overfladevand. Derved udvaskes der således 53,7 kg N/år i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på arealerne tilhørende Lersey Allé 15.

Miljøpåvirkningen fra udbringningen af husdyrgødning og udvaskning af nitrat er opsummeret i tabellen herunder.

Tabel 2. Oversigt over udvaskningsbidrag til oplandene.

	Lersey Allé 15
Opland	Det Sydlige Storebælt
Oplandsstatus	Mindre sårbart område
Reduktionspotentiale (gennemsnit)	25 %
Udbringningsareal	51,1 ha
Udvaskning fra rodzonen fra husdyrgødning	1,4 kg N/ha/år
Total udvaskning i oplandet	476.403 kg N/år
Husdyrgødningens påvirkning af overfladevand	53,7 kg N/år
Husdyrgødningens kvælstofbidrag i oplandet	0,01 %

Husdyrtrykket i oplandet til Det centrale Storebælt er ikke steget med mere end de 5 %, der er defineret som usikkerhedsmargen⁵. Det vurderes derfor ikke at være nødvendigt at stille krav om udvaskning fra arealerne svarende til planteavlensniveau.

Ud fra ovenstående vurderes det at nitratudvaskningen fra husdyrgødningen ikke kan medføre skadevirkning på Det Sydlige Storebælt og hovedoplandet Storebælt i kumulation med andre projekter da:

- Husdyrtrykket i oplandet til Det Sydlige Storebælt er øget med mindre end 5 % siden 2007
- Der ikke er andre kilder i oplandene der har givet anledning til forøget nitratudvaskning
- Der ikke er anvendt andre nitratreducerende tiltag som kompensation for at tillade et højere dyretryk

Endvidere udgør husdyrbrugets samlede udvaskning af kvælstof fra husdyrgødningen til Det Sydlige Storebælt under 1 % af den samlede udvaskning i oplandet. På denne baggrund vurderer Nyborg Kommune samlet set, at udbringningen af husdyrgødning fra husdyrproduktionen ikke vil skade vandområdet Det Sydlige Storebælt. Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau vurderes derfor tilstrækkeligt, og der skal ikke laves konsekvensvurdering af påvirkning af internationale naturområder for projektet.

Nyborg Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at kræve yderligere tiltag, da der med de beskrevne tiltag ikke sker en skadevirkning på internationale naturområder. Der skal stilles vilkår om, at der maksimalt må tilføres ejede og forpagtede arealer ca. 7.966 kg kvælstof/år i organisk gødning. Dokumentation for dette skal være i form af mark-, sædskifte- og gødningsplaner.

4.3.3 Påvirkning af grundvand

Alle arealer ligger i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) derudover ligger 33,9 ha af udspretningsarealet indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Der er lavet udvaskningsberegninger for udspretningsarealerne. Beregningerne viser, at den udvaskning ligger på maksimalt 71 mg/l nitrat pr. liter ud af rodzonen for de udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder.

Da der i gennemsnit udbringes 1,57 DE/ha, hvilket er en reduktion på 7 % i forhold til det generelle harmonikrav, forøges nitratudvaskningen til grundvandet ikke ved udvidelsen. Det vurderes ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt samt at udvidelsen ikke vil medføre en øget miljøpåvirkning af det nitratfølsomme område. Da udspretningsarealet ikke ligger inden for et vandværks

⁵ Miljøstyrelsens supplerende vejledning af 14. marts 2011 omkring udvaskning til overfladevand

indvindingsopland og da der med det ansøgte ikke sker en forøget nitratudvaskning til grundvandet vil der ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende udvaskning af nitrat til grundvandet.

5. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af, om driften af produktionen er baseret på den bedst tilgængelige teknik. I vurderingen er bl.a. indgået, hvorvidt omkostningen til etablering af en given BAT-teknologi er proportional med gevinsten for miljøet.

Der er i ansøgningen redegjort for følgende (anført med blå):

"BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Staldindretning

Med hensyn til BAT og staldsystemer gælder for kvæg kun BAT-bladene og beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk.

For kvægproduktioner er der to BAT-blade

- *Præfabrikerede drænedede gulve*
- *Forsuring af gylle.*

Præfabrikeret drænet gulv er fravalgt i den nye stald idet stalden bygges i umiddelbar forlængelse af den eksisterende ko-stald, der er etableret med gyllekanaler med bagskyl, og det vil betyde væsentlige ændringer af eksisterende gulv og kanalsystem, hvilket vil være en uforholdsmæssig stor omkostning. Ved overdækning af gyllebeholderen og med foderoptimering til 169,0 g råprotein pr. FE, kan ammoniakemissionen fra anlægget nedbringes til samme niveau som sengestald med præfabrikeret drænet gulv.

Der installeres ikke forsøringsanlæg idet der er tale om en udvidelse af den eksisterende ko-stald, hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg opgjort til min. 20.000 kwh, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. Der er den samme lave ammoniakfordampning ved faste præfabrikerede drænedede gulve som ved gylleforsuring i gyllekanaler under spaltegulve (4 %). Dermed er denne effekt allerede opnået via tiltag på fodring og overdækning af gylletank.

Malkekøerne fodres med maksimalt 169,0 g råprotein pr. FE

Gødningopbevaring

BAT for gødningsopbevaring er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- Opbevaring af husdyrgødning i beholdere den kan modstå kemiske, termiske og mekaniske påvirkninger
- Bunden og siderne i tanken skal være tætte og korrosionsbeskyttede
- Tanken tømmes jævnlige af hensyn til inspektion og vedligeholdelse – helst 1 gang årligt
- Etablering af dobbeltventiler på tanken
- Gyllen kun omrøres, lige før tanken tømmes og eventuelt spredes ud på marken
- Overdækket gylletank med enten fast overdækning eller flydelag

Overpumpning af gylle foregår altid under opsyn.

Gylletanken vil blive overdækket, og der foretages lovmæssig 10 års beholderkontrol.

Udbringning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på week-end og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.”

Miljøstyrelsen har udarbejdet BAT-standardvilkår for ammoniakemissioner fra kvægstalde⁶. BAT-standardvilkårene er imidlertid kun gældende for udvidelser i nye bygninger med gyllesystem. Derfor er det vurderet, at BAT-niveauet svarer til følgende:

- 1 8 malkekøer af tung race i den nye stald må maksimalt have en ammoniakemission på 8 kg N/år/dyr
- 2 23 kvier i den nye stald må maksimalt have en ammoniakemission på 3,11 kg N/år/dyr
- 3 72 malkekøer af tung race i eksisterende sengestald med bagskyl/ringkanal må maksimalt have en ammoniakemission på 13,27 kg N/år/dyr
- 4 36 kvier i eksisterende sengestald med bagskyl/ringkanal må maksimalt have en ammoniakemission på 3,88 kg N/år/dyr
- 5 7 småkalve opstaldet på dybstrøelse. Ammoniakemission jf. norm, da der ikke på nuværende tidspunkt findes teknologiblade for staldsystemer med dybstrøelse.
- 6 44 tyrekalve er opstaldet på dybstrøelse. Ammoniakemission jf. norm, da der ikke på nuværende tidspunkt findes teknologiblade for staldsystemer med dybstrøelse.

Ud fra disse vurderinger må husdyrproduktionen på Lersey Allé 15 højst have en samlet ammoniakfordampning på **1.304 kg N/år**. Med den ansøgte husdyrproduktion med overdækning af gyllebeholder og foderoptimering, har anlægget en samlet ammoniakfordampning på **1.190 kg N/år**. Ejendommen lever således op til det fastlagte BAT-niveau for denne type husdyrproduktion.

Ud fra de kriterier, der er beskrevet i forbindelse med fortolkningen af husdyrgodkendelseslovens regler for bedrifter, der godkendes efter § 11 vurderes det, at ovennævnte tiltag lever op til kravet om anvendelse af BAT. Der stilles vilkår om at der skal etableres fast overdækning på gyllebeholderen, samt at der anvendes proteinoptimeret foder til køerne med et maksimalt indhold på 169 g råprotein/FE.

Der skal yderligere stilles vilkår om, at bedriften i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, skal redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst, samt i hvilket omfang, der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

⁶ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), 2010, Miljøstyrelsen

6. Affald og kemikalier

Der er her foretaget en vurdering af, om håndtering og bortskaffelse af affald sker under hensyntagen til omgivelserne.

Brændbart affald (plastic, sække o. lign.) køres til genbrugspladsen Klintholm I/S.

Indretning af olieoplag: 1.800 l dieseltank mindre end 30 år gammel placeret i maskinhus. Olieaffald, EAK-kode 02 01 09, afleveres hos kommunen.

Indretning af kemikalieoplag: Oplag af kemikalier foregår i kælder under stuehus. Pesticidaffald, EAK-kode 05.12, Ingen på ejendommen.

Veterinære lægemiddels affald, 05.13, der er ingen lægemiddelrester på ejendommen.

Spildolie opbevares, så det ikke kan løbe ud og forurene jord og grundvand. Indholdet af den største beholder bliver ved læk opsamlet. Det skal bemærkes, at farligt affald som spildolie, jf. gældende affaldsregulativ⁷ for farligt affald skal opbevares under tag, på fast tæt bund uden mulighed for afløb til kloak jord, vandløb eller grundvand og således, at der er en opsamlingskapacitet til en mængde svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

Døde dyr, EAK-kode: 02 01 02, afhentes af DAKA ca. 1 gang hver anden måned i tidsrummet 6-18.

Det vurderes, at der ikke er forøget forureningsmæssig risiko forbundet med virksomhedens affaldshåndtering. Der er derfor ikke behov for at stille særlige vilkår vedrørende virksomhedens opbevaring og afhændelse af farligt affald og døde dyr.

Dog stiller Nyborg Kommune vilkår om, at landbruget i henhold til kommunens affaldsregulativ skal tilmeldes indsamlingsordning for farligt affald.

7. Offentlighed

Der er foretaget partshøring af den nærmeste nabo og ejere af forpagtede arealer. Der er ikke indkommet bemærkninger i denne forbindelse.

Udkast til afgørelse har været sendt i høring i tre uger hos ansøger, den nærmeste nabo og ejere af forpagtede arealer. Kommunen modtog i denne forbindelse nogle få kommentarer fra ansøgers konsulent.

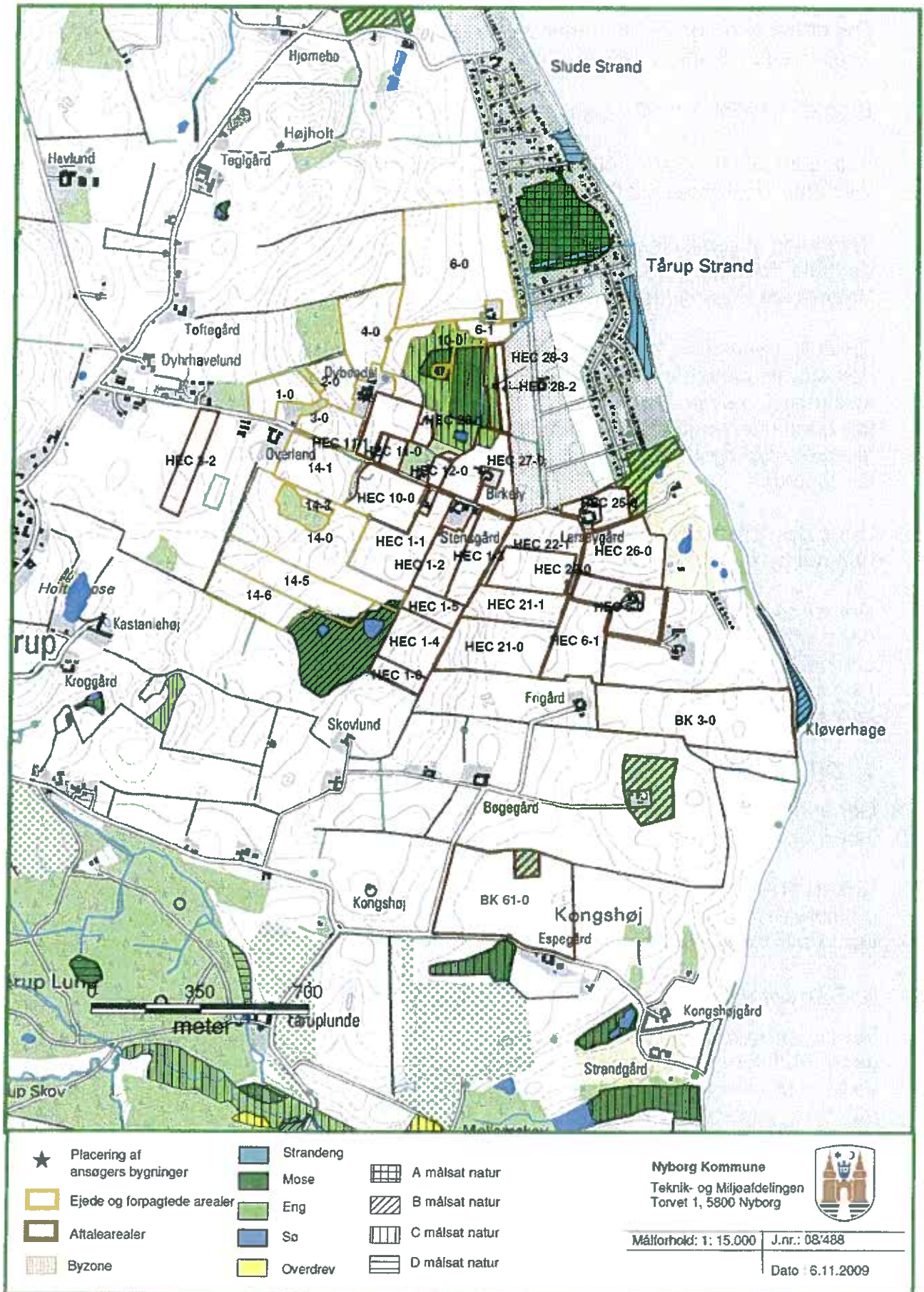
8. Samlet vurdering

Samlet set vurderer Nyborg Kommune, at når godkendelsens vilkår overholdes, har ansøgeren truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Nyborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget, udbringning husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

⁷ Fællesregulativ for farligt affald for de fynske kommuner. 1. august 2003.

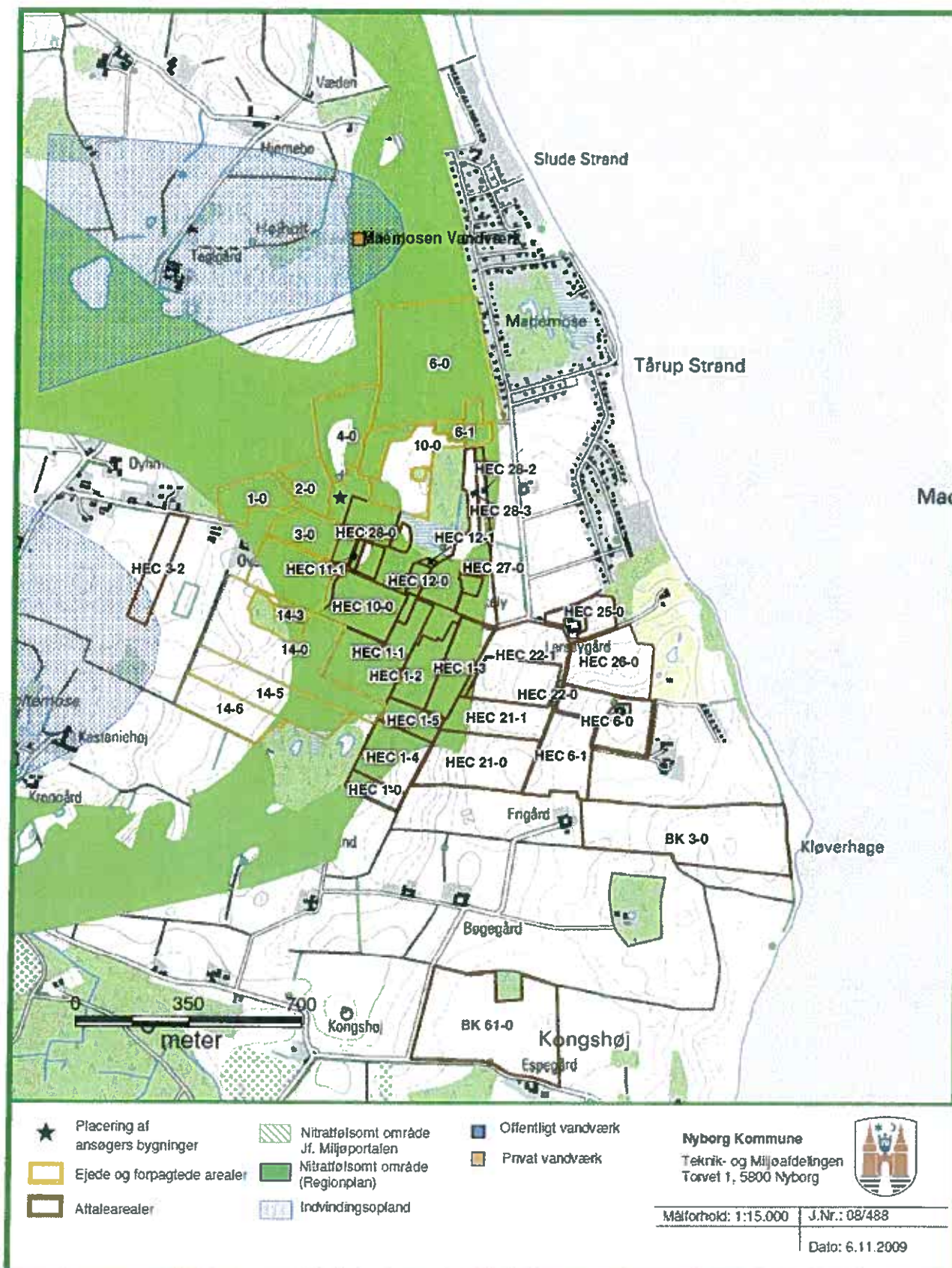
Kortbilag 1

Gengivet med tilladelse fra Kort og Matrikelstyrelsen

Kortbilag 2

Gengivet med tilladelse fra Kort og Matrikelstyrelsen

Bilag 3 – BAT-niveau

BAT-niveau, Lersey Allé

	DE	N ab dyr	N halm	N-tab lager N-tab stald
Total køer i NYE stalde	8			
Total kvier i NYE stalde	23			
køer i eksist. Stalde	72	134,5	1.8615	0,02 0,08
kvier i eksist. Stalde	36	39,2	1,16	0,02 0,08
småkalve	7			
goldkøer	0			
tyrekalve	44			
ammoniakkrav jf. BAT-standardvilkår				
køer, nye stalde m. gylle	8			
kvier, nye stalde m. gylle	3,11			
køer, ekst stalde m. bagskyl	13.27203			
kvier, ekst. Stalde m. gylle	3.88048			
goldkøer (dybstr.)	14,4			
småkalve (dybstr.)	2,83			
tyrekalve(dybstr.)	1,22			

ammoniakkrav for produktionen :

køer, nye	64
kvier, nye	71,53
køer, ekst stalde m. gylle + skrab	955,58616
kvier, ekst. Stalde m. gylle + skrab	139,69728
goldkøer	0
småkalve	19,81
tyrekalve	53,68
Bat-niveau	1304,30344

PDF-ansøgning.

1190,99

manglende reduktion

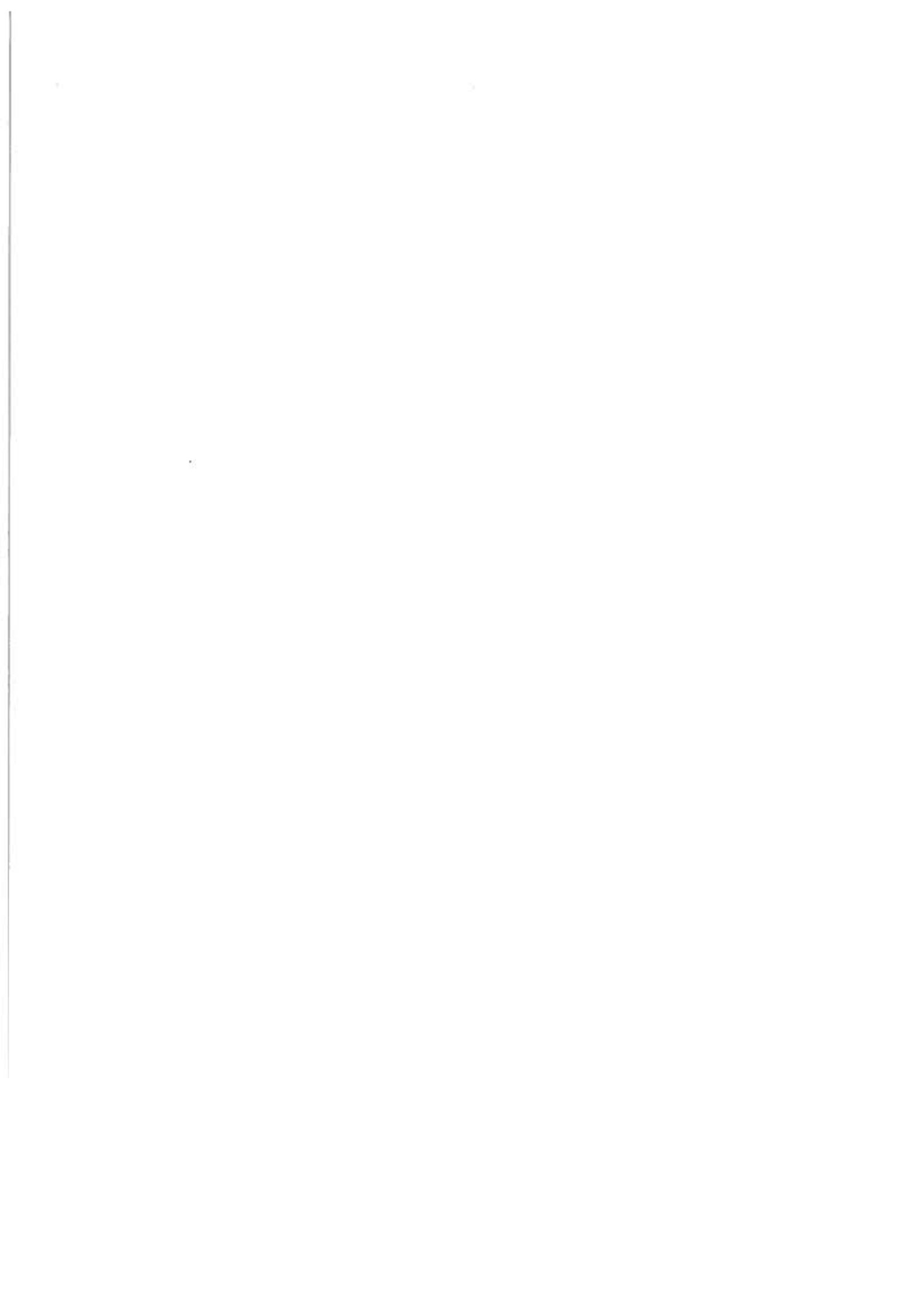
-113,31344

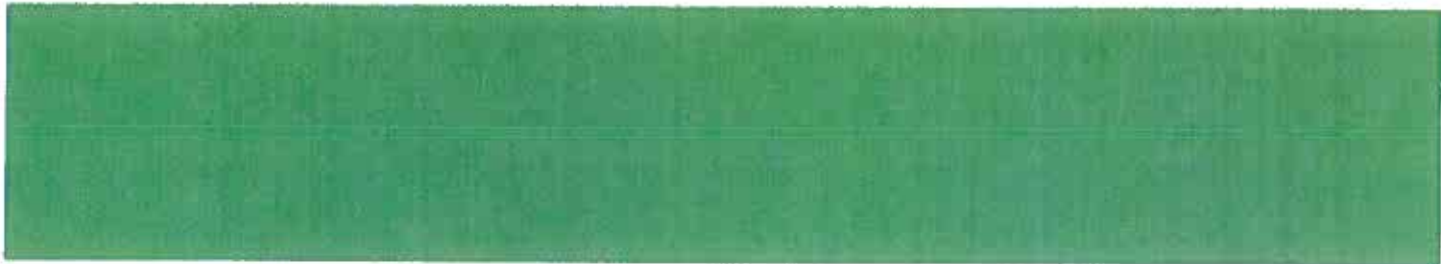
Note:

Køer og kvier er på gyllesystem med bagskyl/ringkanal, hvilket giver højere ammoniakemission end kanal/linespil.

Når der medregnes N i halm samt lager giver det ammoniak på 13,27 kg N/dyr

SSC-Grontmij A/S

Nyborg
KOMMUNE

Torvet 1
5800 Nyborg
www.nyborg.dk